

به نام خدا

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION

مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

بررسی چشم انداز، خط مشی، اهداف و الزامات بازار سرمایه

کشور ترکیه

تهیه کننده: مجتبی کاوند، محمد توحیدی

مقدمه

نهاد ناظر بازار سرمایه در کشور ترکیه که در سایت رسمی سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار^۱ معرفی شده است، شورای بازار سرمایه ترکیه است. این هیئت یک نهاد نظارتی و تنظیمی است که مسئولیت بازار سرمایه در کشور ترکیه را بر عهده دارد. به موجب قانون بازار سرمایه^۲ که در سال ۱۹۸۱ تصویب شده است، شورای بازار سرمایه مقررات مفصلی را برای سازماندهی بازارها و توسعه ابزارها و نهادهای مالی برای ۱۹ سال گذشته کشور ترکیه تهیه کرده است.

بر اساس اهداف اصلی یعنی ایجاد بازار عادلانه و منظم و نیز حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، شورای بازار سرمایه طیف گسترده‌ای از مسئولیت‌ها را بر عهده دارد. با در نظر گرفتن مراحل توسعه بازارها و وضعیت اقتصادی کشور، فهرست اولویت‌ها از زمانی به زمان دیگر تغییر می‌کند ولی در هر صورت هدف اصلی ثابت باقی می‌ماند. این هدف اصلی عبارت از به دست آوردن سنجه‌های ضروری برای توسعه بازار سرمایه و در نتیجه کمک به تخصیص کارای منابع مالی در کشور با اطمینان از حمایت از سرمایه‌گذار می‌باشد.

چشم‌انداز

استانبول باید مرکز مالی نخست منطقه‌ای شود و در نهایت به مرکز مالی جهانی تبدیل شود.

بیانیه مأموریت

تدوین مقررات نوآورانه و انجام نظارت با هدف اطمینان از منصفانه بودن، کارا بودن و شفاف بودن بازار سرمایه در ترکیه و بهبود رقابت‌پذیری بین‌المللی این بازارها.

اهداف و مقاصد

شورای بازار سرمایه در حوزه مأموریت خود اهداف راهبردی اصلی ذیل را تعریف کرده است:

الف. ارتقا و تقویت حمایت از سرمایه‌گذار،

ب. تطبیق هنجارهای بازارهای سرمایه بین‌المللی و یکپارچه کردن کامل آن‌ها با مقررات،

ج. افزایش و تقویت کارایی در سمت عرضه و تقاضای بازارها،

د. تسهیل مدرن کردن ساختار بازار و

ه. تقویت زیرساخت بازار سرمایه.

تصمیم‌های مبنایی جهت موفقیت برنامه

موفقیت این برنامه منوط به خواست و اراده سیاسی و پیگیری تمامی ذینفعان است. اراده سیاسی بر آن است که استانبول را به یک مرکز مالی بین‌المللی تبدیل سازد. در تایید این مطلب، مجموعه اقداماتی در این راستا در برنامه توسعه نوزدهم ترکیه (۲۰۱۳-۲۰۰۷)، برنامه‌های میان‌مدت ۲۰۱۱-۲۰۰۹ و ۲۰۱۲-۲۰۱۰ و برنامه سالیانه ۲۰۰۹ گنجانده شده است.

به منظور حمایت و پشتیبانی ذینفعان از برنامه استراتژیک و عملیاتی، نه کارگروه شکل گرفته است. حدود ۳۰۰ نماینده از بیش از ۸۰ سازمان بخش دولتی و خصوصی، سازمان‌های اجتماعی و دانشگاه‌ها در این کارگروه‌ها مشارکت دارند.

در ادامه استراتژی‌های اصلی جهت تبدیل نمودن استانبول به عنوان مرکز بین‌المللی مالی ذکر گردیده است. علاوه بر استراتژی‌ها، نام و شرح برنامه‌ها، نهادها و سازمان‌های مشارکت کننده و مسؤول در پیاده‌سازی هر یک از برنامه‌ها و مدت انجام هر

^۱ - www.iosco.org

^۲ - Capital Markets Law: CML

برنامه ذکر گردیده است، همچنین ارتباط و تطابق هر کدام از استراتژی‌ها با رویکردها و اهداف بازار سرمایه در راستای اسناد بالادستی کشور تبیین گردیده است.

استراتژی ۱. ارتقای زیرساخت‌های قانونی و بهبود نظام قضائی به منظور اتخاذ تصمیمات مؤثر و کارآمد

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۱	تخصیصی کردن دادگاه‌ها	وزارت دادگستری (س)؛ شورای عالی قضات (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش).	۴ سال	باید از میان دادگاه‌های موجود، دادگاهی ویژه اختصاص یابد زیرا چنین اقدامی راحت‌تر و اقتصادی‌تر از تأسیس دادگاه کاملاً اختصاصی و جدید است.
۲	متخصص کردن کارکنان استخدام شده در دادگاه‌های ویژه	وزارت دادگستری (س)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ وزارت صنعت و تجارت (ش)؛ معاونت خزانهداری (ش)؛ آکادمی قضائی ترکیه (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس نظارتی و تنظیمی بانکداری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش).	مستمر	در این دادگاه‌ها باید موارد حقوقی مورد نیاز به‌خصوص قوانین رقابتی در زمینه مالی آموزش داده شود و باید آموزش ضمن خدمت استمرار داشته باشد.
۳	ایجاد گروه مشاوران حقوقی در دادگاه‌ها	وزارت دادگستری (س)؛ دانشگاه‌ها (ش)؛ آکادمی قضائی ترکیه (ش)؛ دیگر سازمان‌های مربوطه (ش).	مستمر	مشاوران حقوقی خاص باید برای کاهش حجم کار دادگاه‌ها به کار گرفته شوند و اجازه قضاوت و کار روی برخی موارد را داشته باشند.
۴	بازنگری قوانین و مقررات مربوط به رویه‌های قضائی	وزارت دادگستری (س)؛ سازمان‌ها و آژانس‌های عمومی مربوطه (ش).	۵ سال	برای حل اختلافات در دادگاه‌ها، باید مطالعات ویژه‌ای صورت گیرد تا قوانینی را تنظیم نماید که از رویه‌های معمول متمایز است و روند حل دعاوی را تسهیل می‌نماید.
۵	تسهیل در تشخیص و اجرای موارد داوری دادگاه‌های خارجی	وزارت دادگستری (س)؛ شورای عالی قضائی (ش).	۲ سال	مسائلی مطرحه در دادگاه‌های داخلی که روند رسیدگی به آن طولانی است باید مورد بازبینی قرار گرفته و روند اجرا باید کوتاه شود.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

۱- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه و

۲- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه.

استراتژی ۲. در استانبول باید یک مرکز داوری مستقل و دارای قدرت رقابت به‌لحاظ بین‌المللی تاسیس شود. نظام میانجی‌گری این مرکز باید به‌لحاظ عملیاتی کارآمد و مؤثر باشد.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۶	تأسیس نهاد داوری بین‌المللی در استانبول	وزارت دادگستری (س)؛ شورای بازار سرمایه (ش)؛ انجمن اتاق‌ها و بورس‌های کالایی ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ دانشگاه‌ها (ش)؛ سازمان‌های غیردولتی و بخش خصوصی (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش).	۲ سال	باید از میان دادگاه‌های موجود، دادگاهی ویژه اختصاص یابد زیرا چنین اقدامی راحت‌تر و اقتصادی‌تر از تأسیس دادگاه کاملاً اختصاصی و جدید است.
۷	وضع یک قانون داوری یکپارچه	وزارت دادگستری (س)؛ دانشگاه‌ها (ش)؛ سازمان‌های غیردولتی (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش)	۲ سال	باید اقداماتی به‌منظور تدوین مجموعه قوانین منسجم و متحد از طریق یکپارچه کردن مقررات صورت پذیرد.
۸	تسهیل در تشخیص و اجرای رأی داوری	وزارت دادگستری (س)؛ شورای عالی قضایی (ش).	۲ سال	باید مسائلی که در دادگاه‌ها مطرح و روند رسیدگی و صدور رأی آن‌ها طولانی است مورد بازبینی قرار گیرد.
۹	توسعه نظام میانجی‌گری	وزارت دادگستری (س)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ دانشگاه‌ها (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش).	۲ سال	باید نظام میانجی‌گری توسعه یابد تا اختلافات را در کوتاه‌ترین زمان بدون طرح آن در دادگاه حل نماید.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

۱- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه،

۲- ارتقای محیط کسب و کار در بازار سرمایه و

۳- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۳. باید سریعاً پیش‌نویس قوانین مربوط به ایجاد مرکز مالی بین‌المللی در استانبول تدوین شود.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۱۰	تهیه پیش‌نویس قانون مربوط به ایجاد مرکز در هیئت قانون‌گذاری بزرگ ملی ترکیه	وزارت دادگستری (س).	۱ سال	باید اقدامات لازم به‌منظور تصویب مقررات لازم در زمینه تجارت صورت پذیرد.
۱۱	تهیه پیش‌نویس قانون مربوط به ایجاد مرکز در کمیته‌های تخصصی هیئت قانون‌گذاری بزرگ ملی ترکیه	وزارت دادگستری (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش).	۱ سال	باید اقداماتی به‌منظور تصویب مجموعه قوانین در حوزه دعاوی مدنی، حمایت از اطلاعات فردی، بخش بازرگانی، بانکداری، بخش لیزینگ، شرکت‌های مالی و عامل و... صورت پذیرد.
۱۲	تهیه پیش‌نویس تسهیل در رویه‌های اداری توسط نخست‌وزیر	وزارت دادگستری (س).	۲ سال	باید اقداماتی به‌منظور تهیه پیش‌نویس اصلاح رویه‌های اداری صورت گیرد.
۱۳	اتمام اقدامات تهیه پیش‌نویس توسط وزارت دادگستری و سایر سازمان‌های مربوطه در حمایت از مرکز مالی بین‌المللی.	وزارت دادگستری (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ سایر سازمان‌های مربوطه (ش).	۲ سال	مجموعه اقداماتی به‌منظور تصویب پیش‌نویس قوانین مربوط در حوزه رویه‌های قضایی، قانون بازار سرمایه و سایر سازمان‌ها.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

۱- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه،

۲- ارتقای محیط کسب و کار در بازار سرمایه و

۳- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۴. باید یک رویکرد مبنائی در تدوین مقررات بخش مالی اتخاذ شود، و باید زیرساخت قانونی با رویه‌ها و مقررات بین‌المللی به‌خصوص اتحادیه اروپا هماهنگ باشد.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۱۴	توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری جمعی	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش).	۲ سال	۱. باید قانون بازار سرمایه تغییر کند تا متناسب با زیرساخت‌های اتحادیه اروپا باشد. ۲. باید موانع و محدودیت‌های بازار سرمایه و قانون ارز که مرتبط با سازمان‌های سرمایه‌گذاری جمعی است، بازنگری شود. ۳. باید مقررات مربوط به محصولاتی نظیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک مستغلات و صندوق‌های سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر تدوین شود.
۱۵	بازنگری در قوانین مربوط به وثیقه‌گذاری اوراق بهادار، تأسیس سیستم وثیقه‌گذاری مرکزی و سیستم طرف معامله مرکزی	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	۲ سال	۱. باید مبنای قانونی برای وثیقه‌گذاری اوراق بهادار متناسب با قوانین اتحادیه اروپا تدوین شود. ۲. باید روش محاسبه وثیقه جدیدی برای بازارهای بورس اوراق بهادار استانبول شناسایی شود، باید انواع وثیقه و روش‌های ارزشگذاری مشخص شود؛ وثیقه‌ها باید در مرکز پایپای جمع‌آوری شوند، باید بانک تضمین و تسویه ترکیه نقش طرف معامله را برای بازارهای مقتضی داشته باشد.
۱۶	طبقه‌بندی خدمات مالی بر اساس دستاوردهای اتحادیه اروپا و انعطاف‌پذیری واسطه‌های مالی برای ایجاد بسته‌های خدماتی متناسب با نیازهای مشتریان	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارتی و تنظیمی ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار	۲ سال	۱. باید سازمان‌ها و نهادهای حمایتی در این زمینه کاملاً تعریف شوند. ۲. باید به اتاق‌های کارگزاری اجازه داده شود تا عملیات مبادلات خارجی را انجام دهند

		سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای ترکیه (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش).	و بتوانند در عملیات‌هایی مثل تأمین مالی پروژه وارد شوند.
۱۷	تقویت یکپارچه‌سازی با نظام‌های تسویه و پایاپای بین‌المللی	بانک مرکزی ترکیه (س)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش).	۱. باید اقداماتی برای یکپارچه‌سازی نظام‌های انتقال و تسویه با نظام‌های بین‌المللی انجام شود و استانداردهای در این بخش به کار گرفته شود. ۲. باید قانون نظام‌های تسویه به‌منظور فراهم کردن زیرساخت قانونی متناسب با رویه‌های بین‌المللی در مجلس طرح شود، سازوکارها و سازمانی به‌منظور اطمینان از کارکرد مؤثر و نظارت نظام‌های تسویه ایجاد شود، مقررات مرتبط با نظام‌های تسویه که مؤثر و شفاف هستند، ایجاد شود.
۱۸	تسهیل در لغو ثبت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و از فهرست خارج کردن آن‌ها.	شورای بازار سرمایه (س)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (س)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش)؛ انجمن شرکت‌های پذیرفته شده در بورس (ش).	باید شرایط لغو ثبت و از فهرست خارج کردن شرکت‌های بورسی از بورس اوراق بهادار استانبول بازنگری و اصلاحات قانونی لازم صورت پذیرد.
۱۹	معامله اوراق بهادار خارجی در بازارهای داخلی	بورس اوراق بهادار استانبول (س)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش).	باید الزامات وزارت اقتصاد برای ورود شرکت‌های خارجی به بورس برداشته شود و باید مقررات لازم تدوین و زیرساخت لازم ایجاد گردد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران
هم‌راستا می‌باشد:

۱- کمک به تأمین مالی دولت و بنگاه‌های اقتصادی از طریق بازار سرمایه،

۲- تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی،

۳- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه،

۴- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه و

۵- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۵. باید شفافیت در بازارهای مالی افزایش یابد و باید سازوکارهای اطلاعات سرمایه‌گذار توسعه داده شود.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۲۰	توسعه بازار ابزارهای بدهی داخلی دولتی	خزانه‌داری (س)؛ شورای بازار سرمایه (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار ترکیه (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ صندوق حمایت از سرمایه‌گذاران (ش).	۲ سال	۱. باید ابزارهای بدهی داخلی دولتی در صندوق حمایت از سرمایه‌گذاران در نظر گرفته شود. ۲. باید زیرساخت مربوط به افشای عمومی قیمت‌ها در معاملات ابزارهای بدهی داخلی دولتی در بازار خارج از بورس که توسط بورس اوراق بهادار استانبول ایجاد شده است، تقویت شود و زمان مربوطه نیز باید کوتاه شود. ۳. باید نرخ بهره مرجع لیره ترکیه به‌طور آزاد تعیین شود.
۲۱	ارتقای استفاده از زبان انگلیسی برای اطلاع‌رسانی به سرمایه‌گذاران خارجی	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ اداره درآمد (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ۵ ذ ترکیه (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش).	۲ سال	باید وبسایت‌های آژانس‌های در زمینه مقررات، بورس، نهادهای تضمین و تسویه، ناشران و نهادهای مالی، اطلاعات و توضیحات به زبان انگلیسی داشته باشند. در این راستا، برخی از این وبسایت‌ها نیاز به بازنگری دارند.
۲۲	اطلاع‌رسانی به سرمایه‌گذاران در زمینه بازارهای سرمایه، نهادهای بازار سرمایه، ابزارهای بازار سرمایه، سیستم‌های حمایت از سرمایه‌گذاران، ریسک‌ها و موارد مشابه.	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه مدیران سرمایه‌گذاری نهادی ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار	۲ سال	باید آموزش، برگزاری جلسات هم‌اندیشی، سمینار، تولید و توزیع مستندات و فعالیت‌های مشابه انجام شود تا اطلاع‌رسانی به سرمایه‌گذاران

بازارهای سرمایه، نهادهای بازار سرمایه، ابزارهای بازار سرمایه، سیستم‌های حمایت از سرمایه‌گذار، ریسک‌ها و موارد مشابه انجام شود.	استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش)؛ بانک حفاظت و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش).	
---	--	--

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی،
- ۲- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه،
- ۳- ارتقای شفافیت اطلاعاتی در بازار سرمایه،
- ۴- فرهنگ‌سازی، آموزش و اطلاع‌رسانی در بازار سرمایه و
- ۵- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۶. خدمات و محصولات مالی که در ترکیه قابل ارائه است باید برحسب مزیت رقابتی به بازارهای خارجی انتقال یابد.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۱۰	تهیه پیش‌نویس قانون مربوط به ایجاد مرکز در هیئت قانون‌گذاری بزرگ ملی ترکیه	وزارت دادگستری (س).	۱ سال	باید اقدامات لازم به‌منظور تصویب مقررات لازم در زمینه بازرگانی صورت پذیرد.
۲۳	تقویت خدمات عاملیت و لیزینگ	آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ اتحادیه لیزینگ ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های عاملیت ترکیه (ش).	۳ سال	۱. تدوین پیش‌نویس «قانون شرکت‌های لیزینگ، شرکت‌های مالی و عاملیت» که زیرساخت قانونی برای عملیات عاملیت و لیزینگ را تقویت کند و امکان فعالیت‌های متنوع را که باید به سرعت قانونی شوند، در چارچوب دیدگاه‌های نمایندگان این بخش فراهم نماید. ۲. باید زیرساخت قانونی و عملی برای انجام عاملیت همانند

بازارهای مالی توسعه یافته ایجاد شود.				
باید بازار قرض دهی و قرض گیری اوراق بهادار در بانک تضمین و تسویه ترکیه توسعه یابد؛ باید تنوع اوراقی که قابل قرض دادن هستند، افزایش یابد؛ و باید مسائل قانونی حل شود.	۲ سال	بانک تضمین و تسویه ترکیه (س)؛ وزارت دادگستری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اداره درآمد (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش).	تقویت سازوکارهای قرض دادن و قرض گرفتن اوراق بهادار	۲۴

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت گیری های کلان ذیل در ایران هم راستا می باشد:

- ۱- تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس های کالایی،
- ۲- تقویت و اصلاح زیرساخت های بازار سرمایه،
- ۳- ارتقای محیط کسب و کار در بازار سرمایه و
- ۴- توسعه فعالیت های بین المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۷. باید زیرساخت لازم برای محصولات و خدمات مالی که هنوز در بازارهای ترکیه پیشنهاد نشده اند یا حجم معاملات آنها کافی نیست، ایجاد شود. این محصولات و خدمات ظرفیت رشد بالا دارند و می توانند استانبول را به یک مرکز مالی فعال تبدیل کنند.

ردیف	نام برنامه	نهاد های مسؤول (س) و سازمان های مشارکت کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۲۵	استفاده مؤثرتر از ابزارهای بدهی بخش خصوصی	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ وزارت دادگستری (ش)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ خزانه داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ اداره درآمد (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ صندوق حمایت از	۲ سال	۱. باید هزینه های انتشار مورد بازبینی قرار گیرد. ۲. باید مبادله ارز و محدودیت های مالیاتی ابزارهای بدهی بخش خصوصی بازبینی شود. ۳. باید ابزارهای بدهی بخش خصوصی تحت نظر صندوق حمایت از سرمایه گذار قرار گیرد. ۴. برای توقیف و ورشکستگی به این ابزارها بر اساس قانون

		سرمایه‌گذاران (ش).		اولویت داده می‌شود. ۵. باید اقدامات مربوط به زیرساخت و بازسازی تکمیل شود.
۲۶	توسعه ابزارهای بدهی دولتی داخلی	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ وزارت دادگستری (ش)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ وزارت کشور (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بانک استان‌ها (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ دولت‌های محلی (ش).	۲ سال	۱. باید سیستم‌هایی برای انتشار مطمئن ابزارهای بدهی ایجاد شود. ۲. باید مقررات لازم برای طرح‌های شهرداری ایجاد شود تا پس از نظر دادن آژانس‌های دولتی مربوطه بدون به‌هم زدن انضباط مالی، تأمین مالی از طریق تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار میسر شود
۲۷	توسعه استفاده از اوراق تجاری	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ شرکت‌های بیمه (ش).	۲ سال	باید سیستم‌هایی برای انتشار مطمئن اوراق تجاری ایجاد شود.
۲۸	گسترش استفاده از ابزارهای مشتقه	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	۲ سال	۱. باید زیرساخت مقرراتی و تسویه و پایاپای برای محصولات پیشنهادی در بازارهای خارج از بورس ایجاد شود. ۲. باید مقرراتی برای واریت‌های مالی وضع شود و زیرساخت بازار ثانوی ایجاد شود. ۳. باید اجازه معامله قراردادهای آتی و اختیار معاملات روی تک سهم داده شود.
۲۹	گسترش زیرساخت برای ابزارهای تأمین مالی بدون بهره	خزانه‌داری (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ کمیته	۲ سال	۱. باید یک نقشه راه مشترک توسط نهادهای ذیل تهیه شود: نهادهای بین‌المللی، سازمان‌های بخش دولتی و

		استانداردهای حسابداری ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ اتحادیه بانکهای ترکیه (ش)؛ اتحادیه بانکهای مشارکتی ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).		خصوصی که پتانسیل ناشر شدن را دارند، نهادهای نظارتی، و نهادهایی که می‌توانند در طراحی محصول و واسطه‌گری نقش ایفا کنند. ۲. باید اقداماتی در جهت تکمیل نظارت و ایجاد زیرساخت جذب سرمایه ترجیحاً با تامین مالی بدون بهره از طریق منطقه خلیج فارس و ترکیه تا سطح مشخصی صورت پذیرد، و باید پروژه مربوط به اتصال پایاپای و ابزارهای بازار سرمایه برای سرمایه خلیج فارس اجرایی شود.
۳۰	کارآمد کردن بیش‌تر تأمین مالی مسکن و تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار	شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه خبرگان ارزیابی ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش).	۲ سال	۱. اقدامات لازم برای تهیه پیش‌نویس قانون شرکت‌های تأمین مالی مستغلات انجام پذیرد. ۲. باید یک نظام بیمه‌ای ایجاد شود. این نظام در مورد بدهکار به دلیل فورس مازور و دلایل منطقی با پرداخت اقساطی مواجهه است. ۳. باید اطمینان حاصل شود که قانون تجارت ترکیه شرکت‌های واسط (spv) را تعریف می‌کند و استثنائاتی برای فعالیتهای آنها قرار می‌دهد. ۴. باید حرفه ارزیابی مستغلات توسعه یابد.
۳۱	توسعه محصولات بیمه	خزانه‌داری (س)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش).	۲ سال	۱. باید قوانینی که ممکن است مانع توسعه محصولات موجود شوند یا ایجاد محصولات جدید بخش بیمه ترکیه را با مشکل مواجه سازند، مورد بازبینی قرار گیرند.

			۲. باید اقدامات در جهت صدور بیمه مسئولیت با شتاب بیش‌تر دنبال شود. ۳. باید اقدامات لازم برای توسعه بیمه خسارت مالی دنبال شود.
۳۲	ایجاد بازار ابزار بدهی بانکی و ارز خارجی	بورس طلای استانبول (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش).	۳ سال باید بازار ابزار بدهی بانکی و ارز خارجی در بورس طلای استانبول ایجاد شود، و باید بانک تضمین و تسویه خدمات پایاپای را ارائه دهد.
۳۳	ایجاد بازار کربن	بورس طلای استانبول (س)؛ وزارت محیط زیست (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار ترکیه (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	۳ سال باید معامله کربن و انتشار گاز گل‌خانه‌ای شروع شود، و باید ابزارهای مشتقه مبتنی بر چنین محصولاتی توسعه یابد.
۳۴	ایجاد بورس کالای تخصصی، اطمینان از یکپارچه‌سازی بازارهای مالی با بازارهای کالایی	اتحادیه اتاق‌ها و بورس‌های کالایی ترکیه (س)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (س)؛ بورس طلای استانبول (س)؛ بورس مشتقات ترکیه (س)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (س)؛ وزارت صنعت و تجارت (ش)؛ وزارت کشاورزی (ش)؛ شورای بازار سرمایه (ش)؛ نهاد نظارتی بازار انرژی (ش)؛ اتحادیه بانک‌های مشارکتی ترکیه (ش)؛ آژانس رتبه‌بندی ترکیه (ش).	۵ سال ۱. باید یک پلتفرم معاملات الکترونیکی و سیستم تضمین و تسویه برای محصولات کشاورزی ایجاد شود. ۲. باید بازار اسپات و آتی محصولات کالایی و انرژی توسعه یابد.
۳۵	ایجاد بازار سنگ‌های قیمتی و الماس	بورس طلای استانبول (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش).	۱ سال باید بازار سنگ‌های قیمتی و الماس در داخل بورس طلای استانبول تأسیس شود و باید معامله در این بازار سازمان‌یافته، با اطمینان باشد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- کمک به تامین مالی دولت و بنگاه‌های اقتصادی از طریق بازار سرمایه،
- ۲- تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی،
- ۳- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه،
- ۴- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه و

استراتژی ۸. از طریق مقررات آتی در مالیات، باید اطمینان حاصل شود که مبادلات مالی در ترکیه از طریق افزایش رقابت‌پذیری این کشور ایجاد می‌شود.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسؤول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۳۸	کاهش هزینه‌های مبادلاتی به سطوح رقابتی	وزارت اقتصاد (س)؛ نخست وزیر (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارتی و تنظیمی بانکداری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بازار اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه بانک‌های مشارکتی ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	مستمر	مؤلفه‌های مالی عمومی که به‌طور عمده شامل مالیات مبادلات بیمه و بانکداری است، باید در زمان مناسب به‌طور چشم‌گیری کاهش یابد. این امر با در نظر گرفتن تعادل در بودجه دولت و توسعه اقتصادی است تا هزینه‌های مبادلات به سطوح رقابتی کاهش یابد.
۳۹	کارآمدتر کردن ابزارهای مالی موجود که تقاضا برای آن‌ها وجود ندارد یا توسعه فعالیت‌ها و ابزارهای مالی جدید	وزارت اقتصاد (س)؛ نخست وزیر (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارتی و تنظیمی بانکداری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بازار اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه بانک‌های مشارکتی ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	مستمر	باید مالیات مبادلات بیمه و بانکداری از فعالیت‌ها و محصولاتی حذف شود که در حال حاضر درآمدهای مالیاتی از آن‌ها به‌دست نمی‌آید زیرا معامله این محصولات وجود ندارد (ابزارهای بدهی بخش خصوصی، ابزارهای تأمین مالی بدون بهره و ...).

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه،
- ۲- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه و

استراتژی ۹. اقداماتی باید انجام شود که عدم اطمینان را از سرمایه‌گذاران و نهادهای مالی حذف می‌کند و در عمل اطمینان دهد که تخصصی‌سازی صورت می‌گیرد.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسئول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۴۰	بهبود نظام حاکم	اداره درآمد (س)؛ وزارت اقتصاد (س)؛ نخست وزیر (ش)؛	مستمر	به‌منظور حل ابهامات نهادهای مالی و سرمایه‌گذاران و ارائه راه‌حل‌های باثبات، باید اطمینان حاصل شود که نظام حاکم مورد اعتماد است با در نظر گرفتن برنامه‌های کاربردی سایر کشورها.
۴۱	شکل‌گیری واحدی که در بخش مالی تخصص دارد تحت نظر اداره درآمد.	اداره درآمد (س)؛ وزارت اقتصاد (س)؛ نخست وزیر (ش).	مستمر	باید یک واحد دارای تخصص مالی زیر نظر اداره درآمد تشکیل شود و باید رویه‌های مالیاتی در این بخش با این واحد هماهنگ باشد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه و
- ۲- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه.

استراتژی ۱۰. باید شرکت‌های غیرسهامی تشویق شوند تا به سهامی عام تبدیل شوند و سرمایه خود را از طریق عموم مردم تأمین نمایند.

ردیف	نام برنامه	نهادهای مسئول (س) و سازمان‌های مشارکت‌کننده (ش)	مدت انجام	شرح برنامه
۴۲	اطمینان از حرکت شرکت‌ها به سمت سهامی عام شدن و افزایش ضریب نفوذ سهامداری	وزارت اقتصاد (س)؛ نخست وزیر (ش)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ آژانس نظارتی و تنظیمی بانکداری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛	۵ سال	تمامی اقدامات به استثنای مالیات‌ها باید به‌منظور تشویق شرکت‌ها باشد تا به سهامی عام تبدیل شوند و ضریب نفوذ سهامداری شرکت‌ها

افزایش یابد.		بازار اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه بانک‌های مشارکتی ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش).	
--------------	--	---	--

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- تقویت بازارهای اوراق بهادار و بورس‌های کالایی،
- ۲- ارتقای محیط کسب‌وکار در بازار سرمایه و
- ۳- فرهنگ‌سازی، آموزش و اطلاع‌رسانی در بازار سرمایه.

استراتژی ۱۱: لازم است وظایف و کارکردهای کمیته ریسک سیستمیک جهت شناسایی و جلوگیری از ریسک سیستمیک تقویت شده و همکاری و تعامل میان نهادهای نظارتی و قانون‌گذاری بخش مالی ارتقا یابد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای سازمان‌های مسؤول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۳	تقویت وظایف و کارکردهای کمیته ریسک سیستمیک	آژانس نظارت و تنظیم بانکداری (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ کمیته استانداردهای حسابداری ترکیه (ش)	دو سال	قوانین و مقررات باید به گونه‌ای وضع گردد که وظایف و کارکردهای کمیته ریسک سیستمیک موجود را به خوبی تبیین نماید. لازم است هماهنگی‌های لازم نسبت به نظارت دقیق، تقویت سیاست‌های مقرراتی، جلوگیری از آربیتراژهای مقرراتی و همچنین فعالیت‌های مرتبط با توسعه تحقیق و استراتژی صورت پذیرد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

- ۱- ارتقاء محیط کسب و کار در بازار سرمایه
- ۲- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه
- ۳- ارتقاء شفافیت اطلاعاتی در بازار سرمایه

استراتژی ۱۲: باید اقدامات ضروری جهت ساختاردهی نهادی مراجع نظارتی و قانون‌گذاری در میان‌مدت و بلندمدت اتخاذ گردد و لازم است این اقدامات در راستای توسعه بین‌المللی باشد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادها و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۴	بازبینی دقیق ساختاردهی نهادی مراجع قانونی و نظارتی	کمیته ریسک سیستمیک	مستمر	باید اقدامات لازم در این زمینه انجام شده و لازم است جهت ساختاردهی مراجع قانونی و نظارتی در میان‌مدت و بلندمدت بازنگری دقیق صورت پذیرفته و در این زمینه از تجربیات سایر کشورها خصوصاً بعد از بحران مالی اخیر استفاده گردد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق در راستای تقویت و اصلاح زیر ساخت‌های بازار سرمایه محسوب می‌گردد.

استراتژی ۱۳: باید فرآیند شکل‌گیری استانداردهای بین‌المللی مورد نظارت قرار گرفته و لازم است سطحی از هماهنگ‌سازی و سازگاری با چنین استانداردهایی به‌صورت دوره‌ای مورد بررسی قرار گیرد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادها و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۵	نظارت و گزارش‌دهی دوره‌ای جهت سازگاری با اصول و استانداردهای بین‌المللی	انجمن ثبات مالی و نهادهای مشارکت‌کننده در کمیته بال (س)؛ شورای رقابت ترکیه (ش)	-	باید تقسیم فعالیت‌ها و وظایف مشخص گردیده، هم‌چنین باید اصول و رویه‌های کاری تعیین گردند.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق با رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان ذیل در ایران هم‌راستا می‌باشد:

۱- توسعه فعالیت‌های بین‌المللی بازار سرمایه

۲- تقویت و اصلاح زیرساخت‌های قانونی و نظارتی بازار سرمایه

استراتژی ۱۴: باید اطمینان حاصل شود که بورس‌ها دارای وضعیت قانونی مناسبی هستند به طوری که بتوانند به صورت منعطف به پویایی‌های بازار پاسخ داده و آن‌ها را از قوانین مرتبط با ادارات دولتی بی‌نیاز نمایند.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۶	تشریح و شفاف‌سازی وضعیت قانونی بورس‌ها و استثنا کردن آن‌ها از قوانین مرتبط با ادارات دولتی	وزارت کشور (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (س)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (س)؛ بورس طلای استانبول (س)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ وزارت کار و امنیت اجتماعی (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)	دو سال	پیشنهادات اصلاحی باید مشخص شده و مقررات لازم باید در تدوین قوانین، دستورالعمل‌ها و بخش‌نامه‌های مرتبط لحاظ گردد تا وضعیت قانونی بورس‌ها مشخص شده و بتوان بورس‌ها را از قوانین مرتبط با ادارات دولتی استثنا نمود.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که استراتژی فوق در راستای تقویت و اصلاح زیرساخت‌های قانونی بازار سرمایه محسوب می‌گردد.

استراتژی ۱۵: باید استانداردهای فناوری، ابزارهای نقل و انتقال و تضمین امنیت ارتقا یافته و باید شرایط فیزیکی جهت برآورده ساختن نیازهای زیرساختی سازمان‌ها و نهادهای مالی مهیا گردد.

با بررسی اسناد بالادستی در ایران می‌توان گفت که این استراتژی در راستای تقویت زیرساخت‌های فیزیکی بازار سرمایه می‌باشد.

استراتژی ۱۶: باید زیرساخت‌های فناوری و ارتباطات کشور ترکیه تقویت شده و ارتباطات الکترونیکی باید دارای سرعت بیشتر، قابل اتکاتر و هزینه کم‌تر باشد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۷	ایجاد یک پلتفرم فناوری متعارف	بانک تضمین و تسویه ترکیه (س)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش)	دو سال	باید یک ساختار منسجم جهت فراهم نمودن خدمات نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و ارتباطات برای بازار فراهم گردد.
۴۸	ایجاد پلتفرم تجارت صندوق‌های الکترونیکی ترکیه‌ای	بانک تضمین و تسویه ترکیه (س)؛ آژانس ثبت مرکزی (س)؛ بانک مرکزی ترکیه؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه مدیران سرمایه‌گذاری نهادی ترکیه (ش)	دو سال	باید یک پلتفرم صندوق‌های الکترونیکی در بانک تضمین و تسویه ترکیه ایجاد شده و شرایط آژانس ثبت مرکزی، مبادلات و اعضا تعیین گردیده و باید رویه‌های تسویه مشخص گردند.

این استراتژی در راستای تقویت و اصلاح زیرساخت‌های فناوری بازار سرمایه محسوب می‌گردد.

استراتژی ۱۷: باید پروژه مرکز مالی بین‌المللی استانبول به صورت دقیق از طریق شناسایی، نظارت و ارزیابی اهداف کلان، اهداف عملیاتی و فعالیت‌های مشخص شده در برنامه استراتژیک و برنامه عملیاتی پیاده‌سازی گردد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۴۹	ایجاد چارچوب قانونی	سازمان برنامه‌ریزی ایالتی	یکسال	بسته به ماهیت ساختار

سازمانی مرکز بین‌المللی مالی استانبول، به‌طور کلی رأی و نظر هیئت وزیران (دستورالعمل‌های نخست‌وزیر) باید اعلام گردد.		(س)؛ نخست وزیر (ش)؛ دبیرخانه خزانه‌داری (ش)	برای ساختار سازمانی مرکز بین‌المللی مالی استانبول	
جهت گزارش‌دهی مستقیم به قائم مقام نخست وزیر، لازم است نماینده اقتصادی وی در چارچوب سازمانی مرکز بین‌المللی مالی استانبول تعیین گردد.	یکسال	رئیس شورای عالی مرکز بین‌المللی مالی استانبول (س)؛ نهادهای تشکیل‌دهنده شورای مشورتی (ش)	انتصاب هماهنگ‌کننده مرکز بین‌المللی مالی استانبول	۵۰
لازم است یک دبیرخانه احداث گردد تا این امکان را برای اداره هماهنگی مرکز بین‌المللی مالی استانبول فراهم نماید تا وظایفش را به‌خوبی انجام دهد.	یکسال	سازمان برنامه‌ریزی ایالتی (س)؛ هماهنگ‌کننده مرکز بین‌المللی مالی استانبول (ش)	استقرار دبیرخانه هماهنگی مرکز بین‌المللی مالی استانبول	۵۱
لازم است هشت کمیته کاری ایجاد گردد.	یکسال	هماهنگ‌کننده مرکز بین‌المللی مالی استانبول (س)؛ سازمان‌های حاضر در شورای مشورتی (ش)	ایجاد کمیته‌های کاری مرکز بین‌المللی مالی استانبول	۵۲

این استراتژی در راستای تقویت و اصلاح زیرساخت‌های بازار سرمایه محسوب می‌گردد.

استراتژی ۱۸: باید منابع انسانی و سیاست‌های آموزش در رشته مالی مورد شناسایی و بازبینی قرار گیرد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای و سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۵۳	اضافه نمودن واحدهای درسی پایه در مقاطع تحصیلی	وزارت ملی آموزش (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ انجمن نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکالی ترکیه	یکسال	به منظور یادگیری مفاهیم پایه مالی و اقتصادی در مقاطع تحصیلی مختلف، لازم است برخی دروس تخصصی به سرفصل‌ها اضافه گردیده و زمینه یادگیری تئوریک و عملی برای دانش‌آموزان فراهم گردد.
۵۴	ارتقاء آموزش زبان خارجی در مقاطع مختلف تحصیلی	وزارت ملی آموزش ترکیه (س)؛ شورای آموزش عالی (س)	دو سال	لازم است دانش زبان خارجی مورد نیاز مرتبط با رشته مالی در مقاطع مختلف تحصیلی طراحی و یا محتوای موجود مورد بازبینی قرار گیرد.
۵۵	بازبینی محتوای دروس مالی در مقاطع مختلف تحصیلی	شورای آموزش عالی (س)؛ وزارت ملی آموزش (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ انجمن بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکالی ترکیه (ش)	دو سال	لازم است بر غنای محتوای دروس تخصصی مالی جهت پاسخ به نیازهای بازار سرمایه در مقاطع مختلف تحصیلی افزوده شود.
۵۶	تشویق همکاری با دانشگاه‌ها و بخش‌ها	شورای آموزش عالی (س)؛ خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ انجمن	دو سال	باید مراکز برنامه‌ریزی شغلی و مراکز مالی برای هر دانشگاه تأسیس گردد.

		بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ آژانس ثبت مرکزی (ش)؛ بانک تضمین و تسویه ترکیه (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش)		
باید برنامه‌های رشته مالی متناسب با نیازهای بازار سرمایه طراحی و تدوین گردد.	دو سال	وزارت ملی آموزش (س)؛ شورای آموزش عالی (س)؛ بانک مرکزی ترکیه (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس اوراق بهادر استانبول (ش)؛ بورس طلای استانبول (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش)	آموزش مربیان و دانش‌آموختگان در رشته مالی مبتنی بر نیازها	۵۷

این استراتژی در راستای فرهنگ‌سازی، آموزش و اطلاع‌رسانی در بازار سرمایه محسوب می‌گردد.

استراتژی ۱۹: باید کارایی منابع انسانی و شرایط احراز صلاحیت‌های حرفه‌ای در رشته مالی ارتقا یابد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای سازمان‌های مسئول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۵۸	توسعه آموزش عملی، برگزاری دوره‌های کارآموزی در بخش مالی	اتحادیه بانک‌های ترکیه (س)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ وزارت آموزش (ش)؛ دبیرخانه خزانه‌داری (ش)؛ بانک مرکزی ترکیه	دو سال	به‌منظور توسعه همکاری میان دانشگاه‌ها و بخش مالی، لازم است فرصت‌های کارآموزی برای دانشجویان فراهم گردد. همچنین باید آموزش حرفه‌ای مستمر برای کارکنان فعلی

نهادهای مالی در موضوعات مورد نیاز و موضوعات جدید فراهم گردد.		(ش)؛ شورای آموزش عالی (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ کمیته علم و فناوری ترکیه (ش)؛ آژانس استخدامی ترکیه (ش)؛ آژانس احراز صلاحیت شغلی (ش)؛ بورس اوراق بهادار استانبول (ش)؛ اتحادیه بانکهای ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکتهای بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ بورس مشتقات ترکیه (ش)		
آژانس استخدامی ترکیه در تعامل با بازار سرمایه باید دورههای شغلی و آموزش نیروی کار برای حوزههای مورد نیاز بخشهای مختلف مالی برگزار نماید.	دو سال	آژانس استخدامی ترکیه (س)؛ وزارت آموزش (ش)؛ شورای آموزش عالی (ش)؛ اتحادیه بانکهای ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکتهای بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)	سازماندهی دورههای شغلی توسط آژانس استخدامی ترکیه برای افرادی که دانش پایه در رشته مالی دارند.	۵۹

این استراتژی در راستای فرهنگ سازی، آموزش و اطلاع رسانی محسوب می گردد.

استراتژی ۲۰: باید نیروی کار با کیفیت برای بازار سرمایه جذب گردد.

شماره برنامه	نام برنامه	نهادهای و سازمانهای مسؤول	مدت انجام برنامه	شرح برنامه
۶۰	مهیا ساختن یک پایگاه استعدادیابی جهت استخدام	اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (س)؛ وزارت کار و امنیت	دو سال	باید یک پایگاه استعدادیابی غیرانتفاعی الکترونیکی ایجاد گردد تا

خدماتی مانند نظارت دقیق بر استخدام کارکنان بخش مالی و سازمان‌دهی و هدایت افراد جویای کار صورت پذیرد.		اجتماعی (ش)؛ دبیرخانه خزانه‌داری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ اتحادیه بانک‌های ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)؛ آژانس احراز صلاحیت شغلی (ش)؛ آژانس استخدامی ترکیه (ش)		
بهبود کیفیت زندگی عبارت از گستردگی و تنوع فضاها و زندگی اجتماعی است. در این رابطه، باید فرصت‌ها و نواحی جدید برای افزایش کیفیت زندگی اجتماعی ایجاد گردد تا نیروهای کار مستعد بدون دغدغه خاطر جذب گردیده و کارایی منابع انسانی موجود بالاتر رود.	دو سال	استاندارداری استانبول (س)؛ وزارت فرهنگ و گردشگری (ش)؛ شهرداری استانبول (ش)؛ بنیاد فرهنگ و هنر استانبول (ش)	بهبود کیفیت زندگی اجتماعی منابع انسانی	۶۱
از آن‌جا که انتظار می‌رود بسیاری از متخصصان مالی خارجی در بورس استانبول در راستای بین‌المللی شدن آن کار کنند، بنابراین لازم است فرایندهای فعالیت متخصصان خارجی تسهیل گردد.	دو سال	وزارت کار و امنیت اجتماعی (س)؛ وزارت امور داخلی (ش)؛ نهاد امنیت اجتماعی (ش)؛ اتحادیه بانک‌های خارجی (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت‌های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)	تسهیل و تسریع فرایندهای اجازه فعالیت برای خارجی‌ها در حوزه مالی.	۶۲
این انگیزش‌ها باید در حق بیمه‌های تکمیلی برای تأمین اجتماعی کارکنان و یا کاهش کسری بودجه کارکنان سازمان‌های محلی و	دو سال	نهاد امنیت اجتماعی (س)؛ وزارت اقتصاد (ش)؛ دبیرخانه خزانه‌داری (ش)	سازمان‌دهی انگیزش‌های لازم برای شرکت‌های داخلی و خارجی که در بخش مالی فعالیت می‌کنند.	۶۳

خارجی فعال در بخش مالی انعکاس یابد.				
در راستای تبدیل استانبول به عنوان مرکز مالی، لازم است این شهر به عنوان مرکز آموزشی مالی در سطوح مختلف تحصیلی نیز شناخته شود.	سه سال	شورای آموزش عالی (س)؛ وزارت آموزش (ش)؛ دبیرخانه خزانه داری (ش)؛ شورای بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ آژانس نظارت و تنظیمی بانکداری (ش)؛ اتحادیه بانک های ترکیه (ش)؛ اتحادیه نهادهای واسطه بازار سرمایه ترکیه (ش)؛ اتحادیه شرکت های بیمه و بیمه اتکائی ترکیه (ش)	ساختن استانبول به عنوان مرکز آموزشی مالی در مقاطع مختلف دانشگاهی	۶۴

این استراتژی در راستای فرهنگ سازی، آموزش و اطلاع رسانی محسوب می گردد.

نتیجه گیری

برنامه استراتژیک کشور ترکیه به منظور تحقق هدف ایجاد مرکز مالی منطقه ای در استانبول شامل ۲۰ استراتژی است که در ذیل هر یک از این راهبردها، اقدام یا اقداماتی ذکر شده است. این راهبردها ناظر به تقویت و اصلاح زیرساخت های قانونی و مقرراتی در نظام مالی ترکیه، همسو کردن رویه ها و مقررات با رویه ها و قوانین بین المللی به ویژه اتحادیه اروپا، برطرف کردن موانع موجود جهت استفاده بیش تر و متنوع تر از ابزارهای مالی تأمین مالی در بازار سرمایه توسط دولت و بخش خصوصی، انجام اصلاحات در قوانین مالیاتی، آموزش، بهبود و بهسازی نیروی انسانی متخصص در حوزه مالی در بازار سرمایه، و ایجاد بازارهای جدید کالایی و اوراق بهادار در مجموعه بازار سرمایه ترکیه می باشد. به نظر می رسد این استراتژی ها تا حد زیادی با استراتژی های بازار سرمایه ایران که از اسناد بالادستی به دست آمده است، هم پوشانی دارد که در بخش های پیشین گزارش و در ذیل هر استراتژی به آن پرداخته شده است.